FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (första avdelningen)
den 13 december 1995 *

I mål T-109/94,

Windpark Groothusen GmbH & Co. Betriebs KG, tyskt bolag, Groothusen-Krummhörn (Tyskland), företrätt av Detlef Schumacher, professor i Bremen, och Benno Grunewald, advokat, Bremen,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Jürgen Grunwald, vid rättstjänsten, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos Carlos Gómez de la Cruz, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

angående en talan dels om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 13 januari 1994 att vägra sökanden finansiellt stöd inom ramen för Thermie-programmet för år 1993, dels om att kommissionen skall förpliktas att fatta ett nytt beslut,

meddelar

* Rättegångsspråk: tyska.

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

sammansatt av H. Kirschner, tillförordnad ordförande, A. Kalogeropoulos och V. Tiili, domare,

justitiesekreterare: J. Palacio González, byrådirektör,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 20 september 1995,

följande

Dom

Bakgrund och tillämpliga bestämmelser

1 Rådet antog den 26 juni 1990 förordning (EEG) nr 2008/90 om främjande av energiteknologi i Europa (Thermie-programmet) (EGT nr L 185, s. 1, nedan kallad "Thermie-förordningen"). Thermie-programmet omfattar totalt 17 tillämpningssektorer, bland annat vindkraften.

2 Förfarandet för att plocka ut de stödberättigade projekten inleds enligt artikel 8 i Thermie-förordningen av kommissionen som skall kungöra en anmodan att

inkomma med förslag i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. Vid valet av projekt där de sammanlagda kostnaderna överstiger 500 000 ecu biträds kommissionen av en kommitté sammansatt av företrädare för medlemsstaterna (nedan kallad "Thermie-kommittén"). Kommittén yttrar sig över de förslag till åtgärder som kommissionen förelägger den. Om de åtgärder som kommissionen beslutat om inte överensstämmer med kommitténs yttrande skall kommissionen vidarebefordra dem till rådet. Rådet kan då med stöd av artikel 10.1 i Thermie-förordningen fatta ett beslut som skiljer sig från kommissionens beslut.

3 Beträffande år 1993 kungjorde kommissionen den 16 juli 1992 i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* (EGT nr C 179, s. 14) ett meddelande om bestämmelserna angående beviljande av finansiellt stöd till projekt för främjande av energiteknologi — Thermie-programmet. Kommissionen anmodade berörda parter att före den 1 december 1992 inkomma med projekt för urval till ett eventuellt beviljande av finansiellt stöd år 1993. Kommissionen uppgav likaledes i enlighet med artikel 8.2 i Thermie-förordningen vilka sektorer som var prioriterade. Dessa var "energibesparingar och minskning av utsläppen av CO_2 i byggnader" och "integrerade styrsystem för stadstrafik". Vidare uppgav kommissionen att en skrift med alla detaljer om det förfarande som skulle följas vid ingivandet av projekt och med upplysningar om villkoren för att bli berättigad till stöd, urvalskriterierna och andra relevanta upplysningar, kunde erhållas från kommissionen.

4 Sökanden är ett bolag som avser att bygga upp och driva en vindkraftsanläggning i Groothusen nära Emden i Tyskland.

5 Den 27 november 1992 skickade sökanden en ansökan till kommissionen där sökanden begärde stöd med 1 933 495 ecu för att bygga upp en vindkraftsanläggning.

6 Kommissionen erhöll omkring 700 förslag. Generaldirektoratet för energi upprättade i mars 1993 en handling om utvärderingen av dessa projekt. Den 5 april 1993 prövades dessa projekt av den tekniska kommittén avseende vindkraft och den

3 och 4 juni 1993 av Thermie-kommittén. Bestämningen av prioriteringarna för infordran av anbud blev sålunda utförd enligt det så kallade "kommittéförfarandet" i överensstämmelse med artikel 9.2 tillsammans med artikel 10.1 i Thermie-förordningen.

7 Den 19 juli 1993 beslutade kommissionen att bevilja finansiellt stöd till sammanlagt 137 projekt. Genom samma beslut upprättade kommissionen också en "reservlista" på 49 ersättningsprojekt. Vad gäller de 52 projekten inom vindkraftssektorn fick elva av dem finansiellt stöd och åtta upptogs på reservlistan. Ett kortfattat meddelande om beslutet kungjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* av den 24 juli 1993 (EGT nr C 200, s. 4).

8 Den 5 augusti 1993 informerade kommissionen sökanden om att dess projekt hade upptagits på en "kompletterande lista över projekt som skulle kunna få finansiellt stöd före den 31 december 1993 om tillräckliga anslag fanns tillgängliga, framför allt om projekt som redan hade fått finansiellt stöd inte blev genomförda". Enligt en bilaga till denna skrivelse hade det ekonomiska stödet till detta projekt fastställts till ett belopp om högst 918 028 ecu. Kommissionen underströk att den omständigheten att projektet upptogs på den kompletterande listan inte medförde någon som helst förpliktelse för kommissionen och att den avsade sig allt ansvar för de eventuella konsekvenserna av ett slutgiltigt beslut att inte bevilja finansiellt stöd till sökanden.

9 Genom telefax av den 9 augusti 1993 ställt till kommissionen begärde sökanden kompletterande upplysningar samt tillstånd att påbörja arbetena. Sambandskontoret för delstaten Niedersachsen vid Europeiska gemenskaperna upplyste sedan sökanden om att dess projekt fanns med på reservlistan och att ett beslut om ett eventuellt finansiellt stöd skulle fattas i september månad samma år.

10 I skrivelse av den 13 januari 1994, ställd till sökanden, uppgav kommissionen att sökandens projekt inte kunde få finansiellt stöd under år 1993, eftersom anslag för detta inte fanns i budgeten.

11 Sökanden besvarade denna skrivelse genom skrivelser av den 9 och den 23 februari 1994, där den uttryckte sin besvikelse och begärde att "förfarandet och beslutet av den 13 januari 1994 noggrant skulle omprövas". Kommissionen besvarade dessa skrivelser genom en skrivelse av den 16 mars 1994 där den bekräftade innehållet i sina skrivelser av den 5 augusti 1993 och den 13 januari 1994.

Förfarandet och parternas yrkanden

12 Det var under dessa omständigheter som sökanden genom ansökan som ingavs till förstainstansrättens kansli den 17 mars 1994 väckte den föreliggande talan.

13 Det skriftliga förfarandet förlöpte normalt och avslutades den 12 september 1994. Förstainstansrätten fattade vissa beslut om åtgärder för processledning.

14 Parterna utvecklade sin talan och svarade på muntliga frågor från förstainstansrätten vid sammanträdet den 20 september 1995.

15 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara svarandens beslut av den 13 januari 1994 och ålägga svaranden att fatta ett nytt beslut i överensstämmelse med de rättsprinciper som uttalats av EG-domstolen, samt

— förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna.

16 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan, samt

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Talans upptagande till sakprövning

17 I ansökan framställde sökanden endast yrkande om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 13 januari 1994. I sin replik uppgav emellertid sökanden att det skulle anses att dess talan även var riktad mot tidigare beslut av kommissionen — bland annat beslutet av den 19 juli 1993 — i den mån som sökandens anmärkningar avser dessa.

18 Under dessa omständigheter anser förstainstansrätten att det är nödvändigt att först och främst pröva arten av de olika handlingar som förekommit i det aktuella fallet i syfte att avgöra om den föreliggande talan kan tas upp till prövning.

Sammanfattning av parternas argument

19 Sökanden har gjort gällande att kommissionen i beslutet av den 19 juli 1993 om det finansiella stöd som beviljades inom ramen för Thermie-programmet för år 1993 ansåg att sökandens projekt i princip var stödberättigat. Sökanden har hävdat att den därför trodde att dess projekt fanns på en "kompletterande lista" och att dess utsikter var goda. Enligt sökanden var den enda slutgiltiga begränsningen i skrivelsen av den 5 augusti 1993 att det finansiella stödet var begränsat till 918 028 ecu. Sökanden har vidare förklarat att det inte var förrän den läste kommissionens svar av den 16 mars 1994 (se ovan punkt 11) och svarsinlagan som den förstod att den "kompletterande listan" där dess projekt var upptaget bara var en "reservlista". Sökanden underströk vid sammanträdet att den inte hade förstått att skrivelsen av den 5 augusti 1993 i princip motsvarade en vägran att bevilja finansiellt stöd till dess projekt enligt Thermie-programmet för år 1993.

20 Sökanden påstod också vid sammanträdet att det var genom det beslut som sökanden underrättades om genom skrivelsen av den 13 januari 1994 som kommissionen slutgiltigt vägrade sökanden finansiellt stöd inom ramen för Thermie-programmet för år 1993. Sökanden förklarade efter en muntlig fråga från förstainstansrätten att det endast är detta beslut som verkligen har fått rättslig verkan. Enligt sökanden är detta orsaken till att den var tvungen att vänta på detta beslut innan den inledde ett förfarande vid förstainstansrätten.

21 Svaranden har först och främst understrukit att man måste beakta i vilket sammanhang skrivelsen av den 13 januari 1994 skrevs. Svaranden har konstaterat att sökanden inte har framfört någon invändning av juridisk art gentemot skrivelsen av den 5 augusti 1993, även om det var genom denna skrivelse som sökanden upplystes

om den osäkra placering som dess projekt hade på reservlistan. Vid sammanträdet preciserade svaranden att beslutet i juli 1993 var slutgiltigt, eftersom vissa projekt uteslöts från finansiering. Skrivelsen av den 13 januari 1994 var endast en upplysning till sökanden att det inte fanns tillgängliga anslag. Genom den föreliggande talan ifrågasätter sökanden i själva verket beslutet i skrivelsen av den 5 augusti 1993. En talan mot detta beslut kan inte längre upptas till prövning, eftersom fristen för att väcka talan har gått ut.

Förstainstansrättens bedömning

22 Förstainstansrätten anser att man måste skilja mellan å ena sidan det beslut som kommissionen fattade den 19 juli 1993 att bevilja finansiellt stöd till ett belopp om sammanlagt 129 182 448 ecu till 137 projekt för främjande av energiteknologi ("bilaga I") och att fastställa en reservlista för 49 ersättningsprojekt ("bilaga II") samt å andra sidan rättsakten i den skrivelse av den 13 januari 1994 som skickats till sökanden av kommissionen.

23 Förstainstansrätten anser att kommissionens beslut av den 19 juli 1993 är ett slutgiltigt beslut vad gäller prövningen och urvalet av de projekt som skall subventioneras inom ramen för Thermie-programmet under år 1993. Ingen omprövning av projekten ägde rum i slutet av år 1993. Den enda fråga som ställdes i det skedet var huruvida det fortfarande fanns tillgängliga medel eller om alla de projekt som hade beviljats finansiellt stöd hade genomförts och om den tillgängliga budgeten följaktligen var uttömd. Även om alltså kommissionen i den skrivelse som den sände till sökanden den 5 augusti 1993 meddelade att den förbehöll sig rätten att ompröva sitt beslut i förhållande till de tillgängliga budgetanslagen, måste det konstateras att sökandens projekt vid den tidpunkten inte ingick bland de 137 projekt som antagits, och att kommissionens beslut sålunda på denna punkt var ett slutgiltigt beslut. För övrigt konstaterar förstainstansrätten att parterna vid sammanträdet enades om att vitsorda att den tillgängliga budgeten hade blivit fastställd genom beslutet av den 19 juli 1993.

24 Förstainstansrätten konstaterar att beslutet av den 19 juli 1993 inte har kungjorts som sådant. Endast ett meddelande från kommissionen var infört i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* av den 24 juli 1993 (se ovan punkt 7). Meddelandet hade följande lydelse: "Kommissionen beslutade nyligen att

— inom ramen för Thermie-programmet avsätta ett belopp om 129 182 448 ecu för finansiellt stöd till 137 projekt för främjande av energiteknologi (bilaga I),

— upprätta en reservlista för 49 ersättningsprojekt (bilaga II).

Kopior av bilagorna I och II kan erhållas efter skriftlig begäran insänd till följande adress: ..."

25 Förstainstansrätten anmärker att kungörelsen av detta meddelande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* inte gav de berörda exakt kännedom om innehållet i och skälen till rättsakten i fråga på ett sådant sätt att de kunde begagna sig av sin talerätt. Kommissionens skrivelse av den 5 augusti 1993 ställd till sökanden, där sökanden upplystes om att dess projekt hade upptagits på den kompletterande listan, gjorde det inte heller.

26 Förstainstansrätten erinrar om att i fall där rättsakten i fråga varken blir publicerad eller delgiven börjar fristen för väckande av talan enligt rättspraxis att löpa först när den berörde tredje mannen fått exakt kännedom om innehållet i och skälen till rättsakten i fråga, dock under den förutsättningen att han inom rimlig tid från det han fick kännedom om att rättsakten fanns begärde att få ta del av dennas text i dess helhet (se förstainstansrättens dom av den 19 maj 1994, Consorzio gruppo di azione locale "Murgia Messapica" mot kommissionen, T-465/93, Rec. s. II-361, punkt 29, och domstolens beslut av den 5 mars 1993, Ferriere Acciaierie Sarde mot kommissionen, C-102/92, Rec. s. I-801, punkt 18).

27 Sökanden blev upplyst om att det fanns ett beslut om vilka projekt som skulle få finansiellt stöd för år 1993 i augusti 1993, när den fick kommissionens skrivelse daterad den 5 augusti 1993. Efter en muntlig fråga från förstainstansrätten vitsordade sökanden att den vid den tiden varken begärde att få hela beslutstexten eller några individuella förklaringar, framför allt eftersom den — felaktigt — bedömde sina utsikter som goda. Sökanden förklarade också vid sammanträdet att den inte förstod att skrivelsen av den 5 augusti 1993 kunde jämställas med ett avslag, eftersom kommissionen hade upplyst den om att dess projekt fanns upptaget på en "kompletterande" lista. Tvärtom trodde sökanden att ett eventuellt stöd inte var uteslutet. Kommissionen å sin sida bekräftade vid sammanträdet att den skulle ha givit individuella förklaringar till sökanden om denna hade begärt det uttryckligen.

28 Det måste konstateras att sökanden inte har utnyttjat möjligheten att begära vare sig den fullständiga texten eller individuella förklaringar vad gäller beslutet att utesluta dess projekt från de 137 projekt som beviljades finansiellt stöd under år 1993. Sökanden ifrågasatte beslutet vid förstainstansrätten den 17 mars 1994, det vill säga mer än sju månader efter det att sökanden i augusti 1993 fick kännedom om rättsakten i fråga. Det följer av den regel som erinrats om ovan att sökandens rätt att få talan prövad har förverkats, eftersom talan mot denna rättsakt har ingivits för sent. Såvitt talan är riktad mot beslutet av den 19 juli 1993 kan den alltså inte längre upptas till prövning.

29 Vad gäller skrivelsen av den 13 januari 1994 genom vilken kommissionen uppgav för sökanden att dess projekt inte kunde få finansiellt stöd under år 1993, eftersom anslag för detta saknades i budgeten, konstaterar förstainstansrätten att denna skrivelse enligt sökanden anlände den 19 januari 1994. Detta har inte bestridits av kommissionen. Med tanke på att tidsfristen för att väcka talan — som uppgår till två månader räknat från delgivningsdagen — förlängs med hänsyn till avstånd kan det konstateras att förfarandefristerna har iakttagits i det föreliggande fallet och att talan till den del den är riktad mot beslutet i skrivelsen av den 13 januari 1994 sålunda kan upptas till prövning.

Saken

30 Sökanden har åberopat tre grunder: 1) åsidosättande av väsentliga formkrav, eftersom beslutet inte är tillräckligt motiverat, 2) överträdelse av de grundläggande rättsregler som gäller för tillämpningen av fördraget, eftersom sökandens rätt att yttra sig inte har iakttagits, och 3) behörighetsmissbruk, eftersom sökandens ansökan avslogs utan synbara skäl.

Grunden avseende otillräcklig motivering

Sammanfattning av parternas argument

31 Sökanden är av den åsikten att beslutet att vägra den finansiellt stöd inte är tillräckligt motiverat, eftersom det i detta inte anges varför vissa andra projekt har valts framför sökandens. Närmare bestämt anser sökanden att den har rätt att kräva en motiverad redogörelse för skälen till att det inte fanns tillgängliga medel i budgeten för dess projekt medan det fanns det för andra projekt. Sökanden frågar sig varför dess projekt inte blev utvalt trots att det fanns upptaget bland de projekt som uppenbarligen var stödberättigade och trots att de använda budgetmedlen uppgick till 942 937 ecu i genomsnitt för vart och ett av de 137 subventionerade projekten. Det förhållandet att sökanden inte underrättades om de omständigheter som låg till grund för beslutet utgör en väsentlig brist i motiveringen.

32 Sökanden har i sin replik påstått att den fortfarande i det skedet inte visste om kommissionen faktiskt hade rådfrågat den kommitté som åsyftas i artikel 10 i Thermie-förordningen och beaktat dennas yttrande. Sökanden anser att kommissionen borde ha redogjort för i vilken utsträckning den hade följt Thermiekommitténs bedömning.

33 Dessutom har sökanden mot bakgrund av artikel 190 i EG-fördraget hävdat att det inte finns någon anledning att göra åtskillnad mellan förvaltningen vid å ena sidan

utövandet av offentliga tjänster ("Leistungsverwaltung") och å andra sidan utövandet av dess rättigheter som offentlig myndighet ("Eingriffverwaltung"), vilket svaranden gör. Svaranden frågar sig om det skall ställas samma krav på motiveringen av beslut om de subventioner som gemenskapsinstitutionerna beviljar vid utövandet av offentliga tjänster som de som har uppställts för beslut om begränsningar av enskildas rättigheter, vilka fattas av förvaltningen vid utövandet av dess rättigheter som offentlig myndighet. Sökanden har gjort gällande att de beslut som institutionen riktar till ett företag inom ramen för utövandet av offentliga tjänster har en minst lika stor räckvidd inom den gemensamma marknaden som de beslut som den fattar inom ramen för dess rättigheter som offentlig myndighet.

34 Sökanden har också genom att hänvisa till domstolens dom av den 13 mars 1985, Nederländerna och Leeuwarder Papierwarenfabriek mot kommissionen (296/82 och 318/82, Rec. s. 809) erinrat om att bristfälliga motiveringar inte kan försvaras med tystnadsplikt.

35 Svaranden har påstått att även om grunden avseende bristfällig motivering kan upptas till prövning så är den i alla händelser ogrundad.

36 Svaranden har gjort gällande att omfattningen av motiveringsskyldigheten skall stå i proportion till effekterna av den berörda rättsakten. Vad avser programmen om finansiellt stöd utgör kraven och kriterierna för den grundläggande rättsakten viktiga omständigheter att motivera. I urvalsförfarandena som förutsätter deltagande av kommittéer är den motivering som vanligen krävs helt överflödig. I alla händelser utgör underrättelsen av resultaten av urvalsförfarandet en viktig beståndsdel i motiveringen.

37 Svaranden har understrukit den skillnad som enligt svaranden finns mellan beslut om subventioner som beviljas av förvaltningen inom ramen för dess offentliga tjänster och beslut om begränsningar av enskildas rättigheter vilka förvaltningen

fattar inom ramen för dess rättigheter som offentlig myndighet. Svaranden har påstått att skyldigheten att motivera enligt rättspraxis skall underställas olika krav beroende på i vilken utsträckning mottagaren berörs eller beroende på beskaffenheten av rättsakten i fråga (ovannämnda dom i målet Nederländerna och Leeuwarder Papierwarenfabriek mot kommissionen).

38 Med hänvisning till domen av den 26 november 1981, Michel mot parlamentet (195/80, Rec. s. 2861) har svaranden åberopat de riktlinjer som domstolen angav vad gäller motiveringen av en uttagningskommittés beslut under ett uttagningsprov där deltagarantalet var mycket högt. Enligt domen kan det i ett första skede tillåtas att en uttagningskommitté endast tillställer de sökande upplysningar om kriterierna och resultatet av urvalet och att den inte ger individuella förklaringar förrän senare och endast till de sökande som uttryckligen begär det. Svaranden anser att den i det föreliggande fallet har följt denna regel.

39 Svaranden har hävdat att Thermie-programmet inte ger någon rätt till finansiellt stöd. När det inte är möjligt att ge finansiellt stöd medför detta följaktligen inte någon skada eller något förfång för sökanden. Det förhållandet att sökanden uppfyllde kraven för att vara stödberättigad innebär endast att denne kunde delta i urvalsförfarandet. För att den lämnade motiveringen skall vara tillräcklig behövs sålunda endast att sökanden informeras om att dess projekt har prövats och att ett beslut har fattats i anledning av detta inom ramen för det föreskrivna förfarandet. Däremot har sökanden inte rätt till en jämförande bedömning av sitt projekt i förhållande till andra projekt.

40 Vad gäller den omtvistade skrivelsen av den 13 januari 1994 har svaranden vidare gjort gällande att den innehåller en motivering, nämligen bristen på nödvändiga anslag.

41 Svaranden har vidare åberopat den tystnadsplikt i förhållande till uppgifter avseende företag som den åläggs enligt artikel 214 i EG-fördraget. Med hänsyn till

denna plikt kan sökanden inte kräva jämförande upplysningar om de olika projekt som har valts framför sökandens eget.

42 Vad slutligen gäller uttrycken "kompletterande lista" och "reservlista" har svaranden gjort gällande att redan det meddelande som den publicerade i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* av den 24 juli 1993 innehöll uttrycket "reservlista".

Förstainstansrättens bedömning

43 Förstainstansrätten erinrar först och främst om att den redan har avgjort att man bör skilja mellan å ena sidan beslutet av den 19 juli 1993 och å andra sidan beslutet i den skrivelse av den 13 januari 1994 som kommissionen skickade till sökanden och att sökandens talan endast kan upptas till prövning vad gäller det sistnämnda beslutet.

44 Härefter kan anmärkas att den enda fråga som kommissionen ställde sig för att komma fram till beslutet i skrivelsen av den 13 januari 1994 var huruvida det fortfarande fanns tillgängliga budgetmedel eller om alla de projekt som fått finansiellt stöd hade genomförts och om den tillgängliga budgeten följaktligen var uttömd. Även om det är riktigt att det fortfarande fanns tillgängliga finansiella medel enligt budgeten för Thermie-programmet i juli 1993, efter det att beslutet fattades att finansiera vissa projekt, så beviljades dessa medel enligt kommissionen under årets sista månader till vissa "målgruppsindelade projekt" och det fanns följaktligen inga fler tillgängliga tillgångar i slutet av år 1993.

45 Under dessa förhållanden anser förstainstansrätten att meddelandet av den 13 januari 1994 från kommissionen till sökanden verkligen innehåller en tillräcklig och riktig motivering, nämligen att de tillgängliga finansiella medlen var uttömda den dagen, vilket innebar att sökandens projekt inte kunde subventioneras. Sökandens

grund avseende otillräcklig motivering skall till den del den avser den andra skrivelsen daterad den 13 januari 1994 följaktligen lämnas utan avseende.

Grunden avseende åsidosättande av rätten att yttra sig

Sammanfattning av parternas argument

46 Sökanden förebrår svaranden för att inte ha låtit sökanden yttra sig någon gång under hela förfarandet och för att inte ha gett sökanden möjlighet att uttala sig om de omständigheter som skulle kunna påverka det beslut som gällde sökanden.

47 Svaranden har svarat att det förfarande som föreskrivs i Thermie-förordningen, bland annat i artikel 8, är ett uteslutande skriftligt förfarande. Det är också ett förfarande i en enda etapp där den sökande endast en gång kan anmodas att föreslå eller lägga fram sitt projekt. Svaranden har också erinrat om att åsidosättandet av rätten att yttra sig endast leder till en ogiltigförklaring om förfarandet skulle ha kunnat leda till ett annat resultat om denna oriktighet inte hade förekommit (domstolens dom av den 21 mars 1990, Belgien mot kommissionen, C-142/87, Rec. s. I-959, punkt 48). Svaranden har hävdat att ett annat resultat inte skulle ha kunnat förutses i det föreliggande fallet.

Förstainstansrättens bedömning

48 Förstainstansrätten konstaterar inledningsvis att kommissionen har förklarat det förfarande som skall följas vid inlämning av projekt som skulle kunna få finansiellt stöd enligt Thermie-programmet i den informationsbroschyr som åsyftades i det meddelande där berörda parter anmodades att inkomma med sina projekt och som publicerades i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* av den 16 juli 1992 (se ovan punkt 3). I denna skrift anges att "[n]är projektet väl har inlämnats ombeds förslagsgivarna att inte insända andra upplysningar till kommissionen om inte

denna uttryckligen begär det". För övrigt överensstämmer det med de finansiella stödprogrammens system att de som ansöker om ett sådant stöd vanligtvis inte yttrar sig ytterligare under urvalsförfarandet, eftersom detta utförs på grundval av de handlingar som de sökande ingivit. Ett sådant sätt att förfara är lämpligt i fall där hundratals ansökningar skall utvärderas och utgör sålunda inte ett åsidosättande av rätten att yttra sig.

49 Eftersom sökanden inte har begärt ytterligare förklaringar av kommissionen efter publiceringen av meddelandet om kommissionens beslut att bevilja finansiellt stöd till 137 projekt i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* av den 24 juli 1993 och inte heller efter det att kommissionen skickade sin skrivelse av den 5 augusti 1993, anser förstainstansrätten att kommissionen inte var skyldig att ge sökanden en möjlighet att yttra sig innan den tillsände sökanden skrivelsen av den 13 januari 1994. Återigen har rätten att yttra sig inte åsidosatts.

50 Förstainstansrätten tillägger att det föreliggande fallet tydligt skiljer sig från de förhållanden som låg till grund för förstainstansrättens dom av den 6 december 1994, Lisrestal mot kommissionen (T-450/93, Rec. s. II-1177), vilken har åberopats av sökanden. I det sistnämnda målet avgjorde förstainstansrätten att när kommissionen avser att sänka ett finansiellt bidrag som beviljats inledningsvis måste mottagaren av stödet ges tillfälle att på ett meningsfullt framföra sina synpunkter i fråga om de omständigheter som görs gällande mot honom som grund för beslutet om sänkningen. I det föreliggande fallet hade inget finansiellt stöd beviljats sökanden, eftersom sökanden endast hade upptagits på en reservlista över eventuella mottagare av finansiellt stöd från gemenskapen.

51 Härav följer att grunden avseende åsidosättande av rätten till försvar inte heller kan godtas.

Grunden avseende behörighetsmissbruk

Sammanfattning av parternas argument

52 Sökanden anser att goda skäl talar till förmån för dess projekt och att svaranden inte har beaktat de relevanta omständigheterna. Eftersom kommissionen har fattat sitt beslut utan att göra en avvägning mellan de olika omständigheterna i fråga, är beslutet ett resultat av behörighetsmissbruk.

53 Svaranden anser att sökanden inte har åberopat något argument till stöd för sitt påstående. Svaranden har understrukit att den, liksom de kommittéer som anges i föreskrifterna, förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning, liknande det som finns inom förfarandena för uttagningsprov och rekrytering av tjänstemän.

54 Svaranden har också hävdat att de kvalitativa kraven är särskilt höga för så stora projekt som sökandens och att det för projekt av sådan omfattning normalt krävs en sammanslutning av minst två företag från olika medlemsstater, vilket inte var fallet här.

55 Svaranden har slutligen anmärkt att domstolen inte är behörig att ersätta svarandens värdering med sina egna bedömningar (domstolens dom av den 8 juli 1965, Fonzi mot kommissionen, 27/64 och 30/64, Rec. s. 615).

Förstainstansrättens bedömning

56 Förstainstansrätten konstaterar att de oberoende tekniska experterna vid kommissionen under deras möte den 5 april 1993 endast tog upp sökandens projekt på

reservlistan. Det framgår likaledes av akten att kommissionen inte avvek från Thermie-kommitténs yttrande.

57 Förstainstansrätten erinrar för övrigt om att kommissionen åtnjuter ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vad gäller förekomsten av villkor som berättigar till beviljandet av ett finansiellt bidrag från gemenskapen och att förstainstansrätten själv inte inom ramen för en talan kan företa en omprövning i sak av det omtvistade projektet (ovannämnda dom i målet Consorzio gruppo di azione locale "Murgia Messapica" mot kommissionen, punkt 46).

58 Slutligen anser förstainstansrätten att sökanden inte har framfört någon faktisk eller rättslig omständighet som skulle kunna leda till ett fastställande av att den bedömning som kommissionen tillsammans med Thermie-kommittén har gjort beträffande sökandens projekt är resultatet av ett uppenbart fel eller av behörighetsmissbruk.

59 Härav följer att sökandens tredje grund avseende behörighetsmissbruk inte heller kan godtas.

60 Eftersom ingen av de grunder som sökanden åberopat till stöd för sina yrkanden om ogiltigförklaring har godtagits, skall dessa yrkanden ogillas.

61 Vad gäller sökandens yrkanden om att förstainstansrätten skall ålägga svarandeinstitutionen att "fatta ett nytt beslut i överensstämmelse med de rättsprinciper som uttalats av EG-domstolen" kan tilläggas att det inte tillkommer förstainstansrätten att rikta förelägganden till institutionerna inom ramen för den legalitetskontroll som den utövar. Det ankommer på den berörda institutionen att vidta de åtgärder som krävs för att verkställa en dom som avkunnats inom ramen för en talan om ogiltigförklaring (förstainstansrättens dom av den 7 mars 1995, Socurte m. fl. mot kommissionen, T-432/93, T-433/93 och T-434/93, REG s. II-505, punkterna 54 och 55). Följaktligen skall även dessa yrkanden ogillas.

62 Talan skall sålunda ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

63 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom sökanden är den tappande parten, skall han förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i enlighet med kommissionens yrkanden.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande dom:

1) Talan ogillas.

2) Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.

Kirschner Kalogeropoulos Tiili

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 13 december 1995.

H. Jung

Justitiesekreterare

H. Kirschner

Tillförordnad ordförande